

25 stycznia 2026 r.

Eucharystia – sakrament uczestniczenia w ofierze Chrystusa

Jezus mówi: „Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki... Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne... trwa we Mnie, a Ja w nim" (J 6, 51. 54. 56).

W czasie Ostatniej Wieczerzy Jezus polecił apostołom: czyńcie to na moją pamiątkę. Podczas Eucharystii Jezus Chrystus ofiarowuje się Ojcu. A zatem uczniowie Jezusa – z pomocą posłanego nam Ducha Świętego – mogą ofiarowywać się Ojcu, dokładniej: mogą włączyć się i uczestniczyć w ofierze składanej nieustannie w Kościele przez Jezusa Chrystusa.

Dzięki temu, że Jezus Chrystus jest obecny w swoim Kościele i polecił swoim uczniom sprawowanie Jego Ofiary możemy w niej uczestniczyć. Każda Eucharystia jest właśnie tą Ofiarą. „Przez Komunię jednoczymy się z Chrystusem, który czyni nas uczestnikami swojego Ciała i swojej Krwi, abyśmy tworzyli jedno ciało.” (KKK 1331)

„Odkupieńcza ofiara Chrystusa jest jedyna, dokonana raz na zawsze, a jednak uobecnia się w Ofierze eucharystycznej Kościoła. To samo dotyczy jedynego kapłaństwa Chrystusa; uobecnia się ono przez kapłaństwo służebne, nie pomniejszając jedyności kapłaństwa Chrystusa: Dlatego sam Chrystus jest prawdziwym Kapłanem, a inni są tylko Jego sługami” (KKK 1545).

Podczas każdej Eucharystii posługujący Kościołowi prezbiter wzywa Ducha Świętego nad złożonymi na ołtarzu chlebem i winem, aby stały się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Podczas Mszy świętej przyniesione na ołtarz chleb i wino, od momentu przeistoczenia zachowują swoją postać, ale są Ciałem i Krwią Chrystusa. Kapłan przełamuje Ciało Chrystusa i cząstkę łączy z Krwią Chrystusa w kielichu. W Eucharystii Chrystus daje to samo ciało, które wydał za nas na krzyżu, tę samą krew, którą On wylał „za wielu... na odpuszczenie grzechów” (Mt 26, 28).

Eucharystia jednoczy niebo z ziemią. Ona jest bramą nieba, która otwiera się na ziemi (Ecclesia de Eucharistia, 19). W sakramentalnym znaku Chleba i Wina Jezus pozostał z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata (por. Mt 28,20).

„Kościół zobowiązuje wiernych do uczestniczenia „w niedziele i święta... w Boskiej liturgii” i do przyjmowania Eucharystii przynajmniej raz w roku, jeśli to jest możliwe w Okresie Wielkanocnym, po przygotowaniu się przez sakrament pojednania. Ale Kościół gorąco zaleca jednak wiernym przyjmowanie Najświętszej Eucharystii w niedziele i dni świąteczne lub jeszcze częściej, nawet codziennie.” (KKK 1389)

Najważniejszym warunkiem godnego przyjęcia Jezusa Eucharystycznego jest stan łaski uświęcającej. A zatem niech nikt, kto znajduje się w stanie grzechu ciężkiego, nie przyjmuje Ciała Pańskiego bez uprzedniego odbycia rzetelnej spowiedzi sakramentalnej (por. Redemptionis Sacramentum, 81). Od strony ludzkiej w przyjmowaniu Komunii świętej najistotniejsza jest bowiem wewnętrzna dyspozycja człowieka. Każdy z nas powinien podchodzić do ołtarza z sercem wolnym od grzechu ciężkiego, wypełnionym wiarą, miłością i pragnieniem całkowitego zjednoczenia się ze Zbawicielem.

Wymogiem godnego przystąpienia do ołtarza jest także post eucharystyczny. Każdy, kto zamierza przystąpić do Komunii świętej, jest zobowiązany do zachowania postu przynajmniej godzinę przed przyjęciem Ciała Pańskiego.

Nie bez znaczenia dla czci wobec Jezusa Eucharystycznego jest również zewnętrzny sposób przyjmowania Komunii świętej. W dwudziestowiecznej historii Kościoła można dostrzec dużą różnorodność zarówno rytów sprawowania Mszy świętej, jak i sposobów przyjmowania Ciała Pańskiego. Również dzisiaj istnieje w Kościele Powszechnym kilka sposobów przystępowania do stołu Pańskiego: Komunia święta przyjmowana pod postacią chleba do ust lub na rękę, Komunia pod obiema postaciami, a także w szczególnych okolicznościach – Komunia pod postacią wina.

Podchodząc do Komunii świętej należy pamiętać o odpowiedniej postawie ciała. Przepisy liturgiczne mówią o dwojakiej: klęczącej bądź stojącej. W Polsce dozwolone są obydwie. Ci jednak, którzy przystępują do ołtarza Ciała Pańskiego stojąc, powinni przed przyjęciem Komunii świętej przyklęknąć na jedno kolano lub – jeśli nie mogą – przynajmniej wykonać skłon. Biskupi polscy zalecają procesyjne podchodzenie do stołu Pańskiego, gdyż wyraża ono lepiej istotę Eucharystii – pokarmu, który umacnia człowieka na drodze do wieczności (por. Instrukcja KEP, 38). Najważniejsze jest jednak to, by przystępowanie do Komunii odbywało się zawsze w sposób nabożny, godny i spokojny, z jednej strony bez ostentacyjnego demonstrowania własnej pobożności, z drugiej zaś bez obojętności i lekceważenia wobec realnej obecności Chrystusa pod postaciami chleba i wina.

Podczas udzielania komunii kapłan, diakon lub inny szafarz ukazuje przystępującemu wiernemu hostię, mówiąc: Ciało Chrystusa. Przystępujący do Komunii odpowiada: Amen, i dopiero potem spożywa Ciało Pańskie.